

امام خمینی علیه السلام و صدور انقلاب اسلامی: انگیزه‌ها و شیوه‌ها^۱

پدیده «صدور انقلاب» یکی از پیامدهای مشترک در هر انقلاب بزرگ تاریخ معاصر بوده است و در انقلاب اسلامی ایران نیز بروز و نمودی آشکار یافت. از آنجا که انقلاب، ابتدا از ذهن بشر طراوش می‌کند، می‌توان «صدور انقلاب» را نیز صدور یک «فکر» نامید که از فردی به فرد دیگر در جامعه خود و جوامع دیگر بشری عرضه می‌شود. با این حال، این «فکر» به‌خاطر هدفی که برای تغییر و تحول در وضع موجود برگزیده است، در محدوده ذهن باقی نمی‌ماند و به همین دلیل، مهمترین وظیفه یک فرد انقلابی در این مرحله، انتخاب شیوه و ابزار مناسب برای دستیابی سریعتر و کم‌هزینه‌تر به اهداف و آرمانهای انقلاب خواهد بود.

این مقاله در پی بررسی انگیزه‌ها و شیوه‌هایی است که امام خمینی علیه السلام (به‌عنوان رهبر انقلاب اسلامی) را بر آن داشت تا از «فکر» انقلاب اسلامی برای ایجاد تغییر در داخل و خارج از کشور استفاده کند و با تأکید بر رویکرد ایشان در انقلاب اسلامی، می‌خواهد توضیح دهد ایشان از «ابزار» مناسب با «آرمان» و مقتضیات زمان یا واقعیت و متکی بر «ترتیب» و «تدرج» استفاده کرده است. این نوشتار تلاش می‌کند نشان دهد چگونه برای رسیدن به هدف نهایی [سعادت کل بشر] و در قالب «تدریج»، این «فکر» بلافاصله پس از پیروزی انقلاب اسلامی در قالب اصل مهمی در سیاست خارجی کشور، با عنوان «نه شرقی، نه غربی، جمهوری اسلامی» نهادینه شد و چندی بعد با تأکید بر «تداوم انقلاب در داخل و خارج»، در قانون اساسی به یک راهبرد همیشگی برای دولت جمهوری اسلامی تبدیل شد و دولت موظف شد از انقلاب اسلامی

۱. دکتر بهرام نوزانی.

به‌عنوان یک ابزار برای رهایی مسلمانان و غیرمسلمانان از زیر یوغ استعمار و استضعاف حکومت‌های سلطه‌گر جهانی و طاغوت‌های وابسته به امپریالیسم جهانی استفاده کند.

کلیدواژه: امام خمینی علیه السلام، صدور، انقلاب اسلامی.